

Veehouderij blokkeert verduurzaming soja

PER KILO / PER LITER / PER EI

foto AFP

Varkens- en pluimveesector houden zich niet aan afspraken

KEES DE VRÉ, REDACTIE
DUURZAAMHEID

De varkens- en de pluimveesector weigeren te voldoen aan afspraken om in Nederland vanaf volgend jaar alleen nog duurzaam geteelde soja te gebruiken. De Sojabarometer 2014, die vandaag uitkomt, bevestigt dat beeld. Volgens deze twee sectoren blijkt de, ook door henzelf ondertekende, overeenkomst te duur. Staatssecretaris Dijkzema (landbouw) en minister Ploumen (buitenlandse handel) willen het bedrijfsleven hoe dan ook aan de afspraken houden.

De overeenkomst vloeit voort uit inspanningen van de Ronde Tafel voor Verantwoorde soja. Daarin praten boeren, bedrijfsleven, overheden en maatschappelijke organisaties om de sojaketen te verduurzamen. Soja is een veelgebruikt ingrediënt in voedingsmiddelen en zeer gewild als eiwitrijk veevoer. Het heeft echter een grote milieuoetadruk. De teelt vergt veel water en grond, waarvoor grote stukken bos gekapt worden. Voor één kilo rundvlees is minstens acht kilo soja nodig. De

Ronde Tafel - nu 180 leden uit 22 landen - is opgericht om die milieuschade te verminderen.

Gert van der Bijl van ontwikkelingsorganisatie Solidaridad, een van de oprichters van de Ronde Tafel, is verantwoordelijk over de dwarsliggende varkens- en pluimveesector. "Nederland is met zijn grote veeteeltsector de op een na grootste importeur ter wereld van soja. De ambitie van Nederland is om koploper te zijn. Daarom zijn er in 2011 afspraken gemaakt om in vier jaarlijkse stappen alle verwerkte soja geheel te verduurzamen. Dat halen we niet. In 2013 zaten we nog maar op 25 procent, zoals de barometer laat zien. Nu verduurzamen landen als Zweden en Zwitserland sneller."

Hans Huijbers, voorzitter van de boerencoöperatie ZLTO en tevens commissaris bij VION, de grootste varkensvleesverwerker van Nederland, erkent dat de ambities voor 2015 niet gehaald worden. In een recente column in het blad van LTO Nederland stelt Huijbers door te gaan met verduurzamen, maar wel tegen betaalbare prijzen. Hij stelt verder dat 'sommige ondertekenaars willen vasthouden aan 100 procent verduurzaming volgens normen van de Ronde Tafel'. Huijbers is bang dat er zo een patstelling ontstaat.

Volgens Van der Bijl is dat de omgekeerde wereld. "De varkens- en pluimveesector met in hun spoor de veevoerindustrie hebben een houding van 'wij doen zo ons best', maar komen hun afspraken niet na en wijzen dan naar ons als dwarsliggers." Volgens de programmamanager van Solidaridad bedragen de totale transitiekosten in de periode 2011-2015 zeven miljoen euro. De overheid betaalt daarvan de helft. "Dan praat je over 3,5 miljoen euro die het bedrijfsleven moet bijdragen. Daarmee verduurzaam je in vier jaar tijd ruim 2 miljoen ton Nederlandse soja. De zuivelsector

doet volop mee en ook de supermarkten liggen op schema om duurzame soja op te nemen in hun inkoopplannen. De meerprijs voor duurzame soja volgens de criteria van de Ronde Tafel is 0,5 procent. Als je dat afzet tegen een ei heb je het over 0,01 eurocent; bij een kilo varkensvlees gaat het om 0,14 eurocent extra kosten. Deze sectoren hebben dit jaar echter geweigerd om mee te betalen."

In een brief van begin september aan de koepel van de Nederlandse diervoerindustrie (Nevedi) liet staatssecretaris Dijkzema, mede namens minister Ploumen, al weten dat 'het kabinet erop rekent dat de doelstelling van 100 procent duurzame soja voor 2015 wel gehaald wordt'. Ook al zijn de afgesproken stappen voor 2012 en 2013 niet gerealiseerd. Van der Bijl: "Ik verwacht dat de politiek hier werk van maakt. Ploumen wil straks Europa in om de sojaketen verder te verduurzamen. Dan helpt het wel als je in eigen huis de zaken voor elkaar hebt."

Sojabarometer 2014

Volgens de Sojabarometer 2014 die vandaag het licht ziet, is er in Nederland vorig jaar 2,4 miljoen ton soja verwerkt. Daarvan was een kwart duurzaam gecertificeerd, ten opzichte van 7 procent in 2011. De bedoeling was dat vorig jaar de helft van de verwerkte soja duurzaam geteeld zou zijn. De doelstelling van 100 procent in 2015 is daarmee nog niet in zicht. Nederland en Europa moeten zich concentreren op drie zaken: serieus investeren in de aankoop van duurzame soja, de eigen sojateelt bevorderen en inzetten op een drastische verlaging van de consumptie van dierlijke eiwitten, aldus de Sojabarometer.